

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Środę dnia 24 Czerwca v. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W i l n o.

Lista osób, które złożyły do rąk niżej podpisane go składkę na szpitalu cholerycznym w Wilnie.

Jan Znosko Radzca Stanu r. as. 20 — Jasiewicz Regent r. as. 5 — Justyn Gieczewski Regent r. as. 5 — Eustachy ... kop. sr. 50 — J. K. kop. sr. 15 — B. L. k. sr. 15 — Major wileńskiego półku Łobynia Bykowski r. sr. 1 — Henryk ... kop. sr. 60 — Zagiełłowska k. sr. 15 — Icek Boruchowicz Touber k. sr. 30 — Paweł Weryha Regent r. sr. 1 — Czterech Starozakonnych k. sr. 5½ — M. P. k. sr. 15 — H. K. k. sr. 4½ — Sarosiek Sowietnik k. sr. 15 — Xawery Petruszewicz r. sr. 2 k. 70 — Półkownik Kutieynikow r. s. 1 — Dawid ... k. sr. 5 — N. ... r. sr. 1 — Ludowika Serdowska k. sr. 50 — Żydówka z N. 550 k. sr. 2½ — N. N. k. sr. 30 — Karol Gain r. sr. 1 — D. Ch ... k. s. 15 — Maryanna Wróblewska k. sr. 3½ — Petronella Łosińska k. sr. 2½ — N. N. k. sr. 15 — Komornik Uściłłowicz k. s. 15 — Ościłłowa k. sr. 15 — H. K. k. sr. 15 — Podpółkownik Bohdanowicz kop. sr. 60 — Rodziejewicz Regent k. sr. 7½ — Mordchelowka k. sr. 1½ — Katarzyna Freindowa k. s. 30 — Chęstowski Rotmistrz k. sr. 50 — Głińska Kapitanowa k. sr. 22½ — Maryanna Tomaszewiczowa k. sr. 7½ — Piaseccy k. sr. 5 — Jonaszowa k. sr. 1½ — W ogóle r. as. 30, srebrem rubli 13 i kopieiek 49.

Takową listę podpisał Jan Znosko Radzca Stanu.

z Sankt-Petersburg dnia 11 czerwca.

Naywyższy Reskrypt do Gubernatora Wojennego Małorossyjskiego.

Xiążę Nikołaiu Grzegorzewiczu! Uznając za rzecz nieodbitą, mieć w składzie nowo formującej się Armii Rezerwowej dostateczną liczbę lekkiej Kawalerii, Rozkazuję Wam na istotnej podstawie utwierdzonych przeze Mnie i przytém przesyłających się urzędzenia i etatu, uformować z Kozaków Małorossyjskich, w dwóch powierzonych Wam guberniach żyjących, osiem półków lekkiej Kawalerii, i w miarę uformowania wysłać je do Armii Rezerwowej, podług naznaczenia Naczelnego iey Wodza Jenerała - Piechoty, Hrabiego *Tołstoj*. Jestem ufny, że wojskowe zgromadzenie Kozaków Małorossyjskich gorliwie korzystać będzie z tego zdarzenia, ażeby okazać nowy dowód tej niezachwianej wierności i tej pałającej żarliwości ku Tronowi i Ojczyźnie, któremi się oni zawsze odznacali. Lecz razem z tém, pragnąc ułatwić im sposoby do śpiesznego uformowania pomienionych półków, i polepszyć stan ich domowy, UZNAJEM za dobrą, darować, teraz razem, Kozakom Małorossyjskim w odbywaniu powinności Państwa, na nich włożonych, ulgi następujące:

1) Całą liczącą się na Kozakach Małorossyjskich zaległość podatkową, podusznego, czynszowego, na komunikację lądową i wodną i poszling za prawo pędzenia wódki, ile tej zaległości z rachunków przeszłych lat do 1831 roku, do dnia otrzymania na miejscach tego ukazu, nie wpłynęło, darować i z rachunków wykreślić, nie tykając zresztą poboru na powinności ziemskie.

2) Zamiast płaconego przez tych Kozaków teraz czynszowego podatku, uzyskać za rok bieżący tylko po trzy ruble, a od 1832 roku na przyszłość przez cały czas bytności wspomnianych ośmiu półków, pobierać od nich po cztery ruble od każdej rewizyjnej duszy.

Przez Ukaz do Rządzącego Senatu; dnia dzisiejszego wydany, rozkazawszy uczynić należyte rozporządzenie do ścisłego wypełnienia tego, polecam Wam objawić Kozakom Małorossyjskim o tych ulgach, nowo im darowanych, i mocno jestem przekonany, że Wy wypełnianiu tak ważnego polecenia, które się na Was wkłada co do formowania pomienionych półków, będziecie działali z tąż roztropną rozrządliwością i odznaczającą się gorliwością, z jaką zawsze prowadzona była pożyteczna Wasza służba. Zostać ku Wam nazawsze przychylny.

Na autentyku podpisano własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką:
St.-Petersburg
d. 6 maja 1831 roku.

N I K O Ł A X.

Sankt-Petersburg dnia 14 czerwca.

DO NAYJASNIEYSZEGO, NAYPOTEŻNIEYSZEGO, WIELKIEGO MONARCHY, CESARZA I SAMOWŁADZCY WSZECH-ROSSYY.
Napoddane przetożenie Synodu.

Dostrzegłszy z przedstawionych za rok 1829 wiadomości, że w Duchowney wiedzy zostaje znakomita liczba ludzi bez miejsc, nigdzie nieprzeznaczonych i niezapisanych, albo zajmujących takie obowiązki, które dostatecznie mogą być sprawowane przez ludzi nie tak młodych i do innych trudniejszych zatrudnień niesposobnych, WASZA CESARSKA MOŚĆ uznała za rzecz sprawiedliwą, obrócić wszystkich zbywających i bezpożytecznych dla wiedzy Duchowney ludzi ku rzeczywistemu pożytkowi Państwa. Idąc za dawniejszymi przykładami i stosując się do okoliczności obecnego czasu, kiedy pomyślność i sława Rossyi wymaga nieodbitego pomnożenia Woysk, zezwolileś, NAYMILOSIWSZY PANIE, obrać za najlepszy i napełniejszy sposób do spełnienia zamiarów WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI, przyięcie takowych ludzi do służby wojskowej. Na skutek tego przeznaczenia, Imiennym N a y w y ż s z y m Ukazem, danym Synodowi w dniu 1szym maja tego roku rozkazano: porównawszy rzeczywiste potrzeby służby cerkiewney, z liczbą i stopniem ukształcenia ludzi, należących do wiedzy Duchowney, przedstawić WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI na utwierdzenie prawidła, podług których ma być uskuteczniiona ta klasyfikacja, z dokładnem opisaniem nazwania, stanu, lat i innych względów przeznaczających się do służby wojskowej, albo do zajęcia miejsc próżnych pod wiedzą Duchowną, albowież dla obrócenia pod wiedzę Cywilną w razie zbytności i niesposobności, ale z ogólnej klasyfikacji dla małej liczby Duchowieństwa w niektórych Dycezyach i dla innych przyczyn, przyjętych już i pierwey do należytej uwagi, albo też uznanych za godne uwagi, przepisano wyiąć:

a) Dzieci kapłanów i sług kościelnych w guberniach Archangielskiej i Oloneckiej, w całej Syberyi, w Obwodzie Kaukazkim, w Wielkiem Xięstwie Finlandzkim, w guberniach Nadbaltyckich i od Polski przyłączonych, w Bessarabii i kraju Zakaukazkim, a w ziemiach Kozaków Dońskich i Czarnomorskich dzieci Duchownych z kozackiego pochodzenia.

b) Dzieci kapłanów i sług cerkiewnych Moskiewskiego Soboru Wniebowzięcia, dzieci kapłańskie stołecznego miasta Moskwy, dzieci Duchowieństwa wszystkich Soborów i Cerkwi stołecznego miasta St.-Petersburga, Soborów i Cerkwi

wiedzy Dworu, i Cerkwi Missyy Rossyyskich.

Synod, przystępując do wypełnienia tej Należytej woli, powinien był wywieść się, w jakiej proporcji znajdnie się liczba dzieci kapłańskich i sług cerkiewnych, uczących się w duchownych zakładach edukacyjnych, i znajdujących się przy rodzicach, nigdzie niezapisanymi i nieprzeznaczonymi w tych Dyecezyach, gdzie rozkazano teraz uskutecznić klasyfikacyą ludzi stanu Duchownego, z liczbą kapłanów i sług cerkiewnych, iaka w tych Dyecezyach być powinna, podług istniejących etatów i ukazów, i z liczbą miejsc kapłańskich i sług cerkiewnych, znajdujących się w tychże dyecezyach próżnemi.

W tém rozpatrywaniu okazało się:

1) Że w zakładach edukacyjnych uczy się 45,770.
W tej liczbie w niższych szkołach duchownych powiatowych i parafialnych, mających w ogólności lat mniej 15 wieku . 34,448.

Przy rodzicach znajduie się:

a) mających mniej 15 lat 66,390.
b) więcej 15 lat 7,351.
2) Kapłanów naznaczono w tych dyecezyach 44,477.
Sług cerkiewnych 57,468.

Ogół . . . 101,945.

5) Podług tej liczby niedostaje:

Kapłanów 3,691.
Sług cerkiewnych 7,814.

Razem . . . 11,505.

Zastanawiając się, że podług ukazu 6 grudnia 1829 roku, kapłańskie miejsca odtąd powinny być zajmowane wyłącznie przez uczniów, którzy ukończyli kurs nauk w seminariach, i że w Rossyjskich dyecezyach niemasz jeszcze i połowy w liczbie obecnych kapłanów z dostatecznym ukształceniem, Synod znajduje, że dla zapełnienia okazującego się teraz niedostatku miejsc ludźmi, przez gruntowną naukę usposobionymi, iako i dla zastąpienia takimiż znajdujących się teraz na miejscach kapłańskich i sług kościelnych, przy stopniowem ich ubywaniu, nieodbitą jest zostawić w duchownej wiedzy, tak wszystkich uczących się teraz w niższych i wyższych zakładach edukacyjnych, iako i już z nich uwolnionych po ukończeniu Teologicznego albo Filozoficznego kursu, ale którzy nie otrzymali jeszcze miejsc, odpowiednich swojemu ukształceniu.

Nadto Synod poczytuje rzeczą sprawiedliwą, wyjąć z powszechnego o klasyfikacyi rozporządzenia:

1) Dzieci Duchowieństwa Szlacheckiego pochodzenia, podług najmilszemu darowanych temu stanowi prerogatyw, równie, iako i dzieci tych osób duchownych, które po ich peliczeniu do orderów powinny używać jednakichże praw na ośnowie ukazu 27go lutego 1830 roku.

2) Dzieci Duchowieństwa Leib-Gwardyi Waszej Cesarskiej Mości, dla porównania z Duchowieństwem Stolicy St. Petersburgskiej, zostając pod wiedzą dyecezalną.

Po tych wyjątkach, Synod sądzi, że, bez uszczerbku dla Duchownego wydziału, mogą być obrócenie do służby woyskowej, wszyscy synowie kapłani i sług cerkiewnych, pozostali bez miejsc w wiedzy dyecezalnej, łącząc do tej liczby i tych, którzy są oddaleni ze szkół duchownych i Seminarjow za nieposłuszeństwo, za nieporządne sprawowanie się i dla innych przyczyn, albo tylko na prośbę uwolnieni z pod wiedzy szkolnej, nie przechodząc w Seminarjum kursu nauk Teologicznych albo Filozoficznych.

Co się tyczy wieku przeznaczających się do służby woyskowej, ażeby nie obciążać wiedzy Woyskowej ludźmi bezużytecznymi i nieczynnymi nadziei dla małych lat albo dla podeszłego wieku, dostatecznym byłoby, podług zdania Synodu, postanowić, ażeby dla przyłączenia do wiedzy Woyskowej nie podawać młodszych nad 15, ani starszych nad 40 lat.

Ale rozciągając ten środek na wszystkich, nigdzie nieprzeznaczonych synów kapłańskich i sług cerkiew-

wnych wiedzy dyecezalnej, Synod poczytuje sobie za powinność, wstawić się o Najmilsze względy na los tych rodziców, którzy z weyściem do służby woyskowej wszystkich synów, albo iedynaka u nich syna, mogliby przy starości lat być pozbawionymi istotnie potrzebnej podpory i wyżywienia. Dla uprzątnienia tak nędznego stanu, azaliby się nie podobało Waszej Cesarskiej Mości rozkazać:

1) Jeżeli rodzice, którzy dożyli lat pięćdziesięciu, mają kilku synów, i wszyscy podług tych prawideł będą podpadali weyściu pod wiedzę Duchowną, wtedy dozwolić im podług własnego wyboru zostawić iednego przy sobie.

2) Jeżeli rodzice w takichże latach nie mają więcej, iak iednego syna, i on podług tych prawideł musiałby być weyśdź do wiedzy Woyskowej, tedy zostawić tego iedynaka albo ostatniego syna dla opatrywania ich starości.

Synod, pragnąc z serca stosować się załączającemu od niego sposobowi do Świętej woli Twojej, Najejmiłszy Monarcho, w poświęceniu niepotrzebnych do służby cerkiewnej ludzi na dobro Państwa, ośmiela się przedstawić na Najejmiłsze utwierdzenie jeszcze ieden środek, który może służyć razem i do oczyszczenia wiedzy cerkiewnej z ludzi niegodnych znajdowania się w Duchownym stanie.

Środek ten zawiera się w poleceniu Zwierzchnościom dyecezalnym, po uczynieniu także teraz najsćciśszego rozpoznania, odesłać dla przeznaczenia do służby Woyskowej:

1) Tych wszystkich sług cerkiewnych, którzy, po użyciu już poprawczych środków, nie czynią o sobie nadziei lepszego sprawowania się.

2) Wszelkiego nazwania ludzi Duchownej wiedzy, którzy, niemając stopnia kapłańskiego poświęcenia, żyją po klasztorach, nie w nadziei wstąpienia do zakonu, albo nie na etatowych zakonniczych wakansach, ieśli się pokażą, iako niechwalębnego prowadzenia.

3) Sług cerkiewnych, oddalonych od miejsc, ale nieoddanych do wiedzy cywilnej.

4) Wszystkich duchownego nazwania ludzi, którzy zajmowali pod wiedzą cerkiewną i szkolną miejsca stróżów, przystawów i w powszechności niższych posługaczów i wszystkich usunionych od obowiązków, dla nieposobności albo za złe sprawowanie się, ale nie oddanych pod wiedzę cywilną.

A chociaż dla trudności, iakie napotyka wiedza Woyskowa w naznaczaniu na te miejsca inwalidów, nieodbitie będzie potrzeba do odbywania tych obowiązków użyć za każdym rokiem więcej ludzi Duchownej wiedzy, sądząc iednak z ogólnej ich liczby przewidzieć się możność, teraz nawet oddzielić nieiaka liczbę z niższych sług Duchownego nazwania, na etatowych miejscach będących, dla przeznaczenia do służby woyskowej, miejsc zaś ich zająć innymi ludźmi, do tej służby niezdolnymi, a mającymi pozostać w wiedzy Duchownej. Takim sposobem Synod sądzi poruczyć Zwierzchnościom dyecezalnym, ażeby z tej klasy wybrały dla obrócenia do Woyskowej służby, nie tylko takich ludzi, którzy nie zupełnie zasługują na pochwałę sprawowania się, ale i w ogólności tych wszystkich, których nie masz koniecznej potrzeby, zostawiwszy tylko przy Soborach Katedralnych, przy Konsystorzach i Seminarjach, ludzi doświadczonych w wierności, sposobności i dobrem sprawowaniu się, ile będzie przyznano koniecznym dla ochrony cerkiewnych skarbow, konsystorskich archiwow, seminaryjnych bibliotek i różnych summ pieniężnych, do cerkiewnej lub szkolnej wiedzy należących.

Nakoniec, idąc za przykładem byłej w 1806 roku klasyfikacyi ludzi Duchownej wiedzy, Synod znajduje, że i teraz można przyjąć za prawidło, ażeby wszyscy ci służący cerkiewni, którzy znajdują się w tym czasie, albo w przeciagu stającego się teraz klasyfikowania zostawać będą pod śledztwem lub pod sądem, i dla wielkości winy podpadać będą wyłączeniu z Duchownego stanu, obrócenie byli także do służby woyskowej.

Synod sądzi, że wszystkie rozporządzenia o

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 77.

Wilno dnia 24 Czerwca r. s. 1831 roku.

go Monarchy, opuszczają wasze okolice, zostawiają po sobie pamięć karności wojskowej, którą zachowywali, i spokojności, której używaliście pod zastaną ich szanownego i sławnego oręża.

Takie dobrodziejstwo wymaga zupełnej waszej wdzięczności, a jeżeli lekarstwo na tyle nieść, sprawionych przez haniebny bunt, wymagało od was niektórych ofiar, niechaj pamięć tych ofiar uczyni was roztropnymi, a zapobiegając wszelkiemu innemu wzburzeniu, niech was przekonają, że mocarstwa, broniące niepodległości i całości świętej stolicy, nigdy nie będą obojętnymi na takowe zaburzenia.

Ojciec S., zna teraz po większej części wasze nowe potrzeby. Żywo przeniknięty ich ważnością, nie przestaje starać się zadosyć im uczynić w sposób najszybszy.

Ulepszenia, które od gołnie, są prawdziwe, i korzyści, które z nich otrzymacie, są także rzeczywiste; lecz powinnością jest waszą przyczynić się do nich, zachowując posłuszeństwo temu, który pragnie tylko robić dla was dobrze, i uczynić was, jeżeli można, tyle szczęśliwymi, ile tego życzy jego serce.

Z sekretaryatu stanu, dnia 18 maja 1831 r.
(podpisano) T. Kardynał Bernetti. (J.d.S.P.)

TURCJA.

Konstantynopol dnia 11 maja.

Nowem postanowieniem Porty, blokada brzegów Albanii, została bardziej ściśniona ze strony tych brzegów, które rozciągają się od Durazzo do granicy austriackiej, właściwie zatem mówiąc, do odnogi Drinoskiej. Kilkaście małych oddziałów floty, wyszło pod żagle w przeciagu tygodnia; reszta nakomiec tej floty, złożona ze 3ch okrętów liniowych, 5 fregat i kilkanastu korwet, wyszła dnia 9 na morze Marmara, i zarządziła kotwicę za Konstantynopolem. Kapitan-basza zatknął swą banderę na jednej fregacie; lecz znajdując się jeszcze w arsenałach, i sądząc, że ledwo za kilka dni wyjedzie, tym bardziej, że dziś powstał wiatr południowy. (J.d.S.P.)

Belgrad dnia 26 maja.

Piszą pod dniem 22 z Nissy, że Karafeidzi-Oglu, podciągnął pod tę fortecę i zamierzał ją zdobyć; lecz rychło odstąpił, gdy syn tutejszego baszy wyszedł w 1000 żołnierzy i chciał mu bronić przystępu do Nissy. Nazajutrz przybyło tu kilka oddziałów z korpusu Izzet Baszy, z którymi połączwszy się syn naszego baszy, puścił się w pogoń za buntownikami, dognał ich pod Sarkiotą i zniósł ich zupełnie. Dostali się w ręce zwycięzców dwa działa i 14 wozów, naładowanych kosztownymi rzeczami, które Karafeidzi-Oglu wywiozł z Zofii. Gdzie się on teraz znajduje, jeszcze nie wiadomo.

— Dnia 27 —

Podług listów, pisanych z Monastyru pod dniem 11 t. m., wielki wazyr powrócił do tego miasta, odniosłszy świetne zwycięstwa nad buntownikami. Przyczyną jego powrotu były ruchy wynikłe w Niższej Albanii, na czele których znajduje się Seliktar Poda, którego sposób postępowania podczas poprzedzających zaburzeń był już podejrzały, i który uniknął zasłużonej kary, jedynie przez swe prędkie poddanie się. Ruchy te rozciągają się od Janiny do Gortza, o kilka mil od Monastyru; tłumy malkontentów ścigają się zewsząd pod chorągwie Seliktara Pody. Ten ostatni przygotował się do obrony, opatrzył w żywność zamek swój, leżący nie daleko Gortza, i postanowił bronić się do ostatka, gdyż niema już nadziei otrzymać przebaczenia. Mustafa-basza, Skutary, znajduje się w Pesreni i ma na oku baszę Skopiyskiego. Nie wiadomo, gdzie się udał Karafeidzi-Oglu, po ostatniej przezeń poniesionej klęsce. (J.d.S.P.)

AMERYKA.

Okręt angielski *Dafnis*, który opuścił *Rio-Janeiro* dnia 17 kwietnia, przywiózł ważną wiadomość o abdykacyi Cesarza Brezyljskiego, o mianowaniu Reieneyi przez czas nieletności syna jego, *Don Pedra II*, i o zupełnej reformie systemu rządu; wypadki te zaszły po rewolucyi, która powstała z wielką gwałtownością. Więc, iak od miesiąca, wielkie wzburzenie umysłów panowało w publiczności z powodu rozruchów, które zaszły po powrocie Cesarza z podróży, odbytych po okręgach górniczych. Wyrzucono Cesarzowi *Don Pedrowi* jego większą miłość ku swoim poddanym portugalskim, co zrodziło wielką nienawiść między Portugalczykami a Brezyljczykami. Niektórzy nawet członkowie izby deputowanych, grozili Cesarzowi w addressie, że oheymą stér rządu, jeżeli daley będzie okazywał swoją stronność. W takim stanie rzeczy, Cesarz mianował dnia 5 kwietnia nowe ministerium; margrabia *Baependy*, otrzymał wydział skarbowy, *P. Aracaty*, wydział spraw zagranicznych, *P. Alcantara*, wydział sprawiedliwości, *P. Lages*, wydział wojny, a *P. Parangua*, wydział marynarki. Mianowania te, do tego stopnia nie podobaly się narodowi, że wraz po ich ogłoszeniu wybuchnął bunt, i pałac cesarski został napadnięty. *Don Pedro*, wezwał na swą pomoc woyska i kazał mu strzelać do ludu; lecz, wykawszy bardzo małą liczbę żołnierzy, woysko złożyło broń. Nic więc, nie pozostało Cesarzowi, tylko szukać ocalenia w ucieczce. Schronił się więc z Cesarzową i z nielicznym orszakiem na fregatę angielską, dowodzoną przez lorda *Colchester*. Dnia 7 wydał proklamacyą, przez którą składa koronę Brezyljską na swego syna, mającego 5 lat wieku, i poleca go troskliwosci narodu; powiadaia, że nowy ten Monarcha nosić będzie tytuł tylko królewski, pod imieniem *Don Pedra II*. Ponieważ ucieczka Cesarza sprawiła wielkie zamieszanie w stolicy, potrzeba było zająć się przywróceniem porządku, i zapożnić przerwę w rządzie. Wszyscy członkowie izby deputowanych, znajdujący się w *Rio-Janeiro*, zebrałi się dla rozważenia, iak mają postępować, i zgodzili się nakoniec mianować Reieneyą, złożoną ze trzech osób z pomiędzy siebie wybranych; PP. *F. Lima*, *Carcavelas* i *Fergueino*, zostali wybrani na członków Reieneyi. Nadano im natychmiast najwyższą władzę, i pierwszym ich staraniem było mianować ministerium, które się składa z następujących osób: *Don Jose Ignacio Borges*, ministra skarbu; *Don Joyana*, spraw wewnętrznych; *Don Jose de Santa Franca*, ministra sprawiedliwości; *Don Jose Manuel de Moraes*, ministra wojny; *Don Jose Manuel de Almeida*, marynarki; *Don F. Carneiro de Campos*, spraw zagranicznych; *Don Jose Joaquim de Lima e Silva*, mianowany został głównodowodzącym woyskiem. Na fregacie *Volage*, która się udaie do Anglii, znajdują się: Cesarz, Cesarzowa, margrabia *Cantogallo*, *Rio-Pardo* i *Berdal*; na fregacie francuskiej znajdują się: młoda Królowa Portugalska, margrabia *Loulé* ze swoją żoną, oraz kilka dam dworu. (J.d.S.P.)

Ogłoszenie.

i Kancellarya Sądu Ziemijskiego Płtu Wileńskiego niniejszém zawiadamia, iż w oney znajduje się rozmaite papiery i dokumenta, przez strony prawujące się przy odeysciu spraw złożone, które wraz po dekrete strony obowiązane były odebrać; lecz gdy tego nie skutecznily, a Kancellarya dla szczupłego lokalu, niema odpowiedniego składu na chronienie tak znacznej liczby papierów; i iako po rozsądzonych sprawach, wedle prawa, nie widzi siebie w obowiązku onych konserwowania; zatem wzywa

też prawniące się strony lub ich plenipoten-
tów, iżby iawili się w niniejszey Kancellaryi
dla odebrania swoich papierów i dokumentów.
Roku 1831 meca Iunii 22 dnia.

Regent Marcelli Talat. (358.)

2 Departament Komissoryatski Ministery-
um Woyskowego wzywa ninieyszym życzącym:
podjąć się dostawy zapasów żywności i dalszych
potrzeb do Szpitalow Woyskowych, znajdujących
się w Guberniach Grodzieńskiej i Miń-
skiej i Obwodzie Białostockim, a mianowicie:
w Brześciu-Litewskim 6tey Klasy, w Kobry-
niu, Słoniwie i Bielsku 3ciey Klasy, w Supra-
ślu i Nieświżu 2giey Klasy, w przeciagu ie-
dnego roku. Podrząd ten może być oddany
jednemu lub kompanii, każdy Szpital osobno,
albo łącznie podług gatunku zapasów i rzeczy, i
dla tego życzący, znajdujący się tu w St-Pe-
tersburgu i nie znajdujący się, ktokolwiek ma
do tego prawo, podług prawem ustanowionych
dokumentów, mogą stawić się osobiście albo
przysłać swoich pełnomocników do tego De-
partamentu, w przeciagu przyszłego miesiąca
lipca: na jeden targ i przetarg, na terminy po-
niżej tu wyrażone, dla Szpitalow w dniach: Brze-
sko-Litewskiego 2go i 6go, Kobryńskiego 9go
i 13go, Słonińskiego 10go i 14go, Bielskiego
15go i 20go, Supraślskiego 23go i 27go, Nie-
świżskiego 24go i 28go. Przed nadejściem ka-
żdego targu, życzący dostawiać zapasy i dalsze
rzeczy do któregokolwiek z wymienionych Szpi-
talow, obowiązany jest podać albo przysłać do
Departamentu na zwyczajnym papierze herbo-
wym prośbę, przedstawiając z nią razem do-
kumenta o swoim stanie, o prawie wchodze-
nia w podrady i składającą się ewikoyą; wa-
runki zaś mogą widzieć i czytać w Departa-
mencie, a nawet otrzymać ich kopie.

Naczelnik Oddziału Stratanowicz.

Naczelnik Stołu Perwuchin. (336)

Podrząd.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialne-
go Rządu ninieyszym ogłasza się iż w skutek
przedpisania Wileńskiego P. Cywilnego Guber-
natora, z przyczyny zbliżenia się terminu za-
wartego w Komissoryackim Departamencie
dnia 19 września 1829 roku z 2giey gildy kup-
cami Wileńskim Łazarzem Adelbergiem i Gro-
dzieńskim Mowszą Eberem kontraktu, na zaopa-
trzenie chorych żołnierzy w Wileńskim Woy-
skowym szpitalu leczących się, naznaczone ter-
miny do targow w Wileńskiej Izbie Skarbo-
wey, na zaopatrzenie tych chorych, pierwszy
28go, drugi 29go i trzeci ostateczny 31go dnia
następującego miesiąca lipca; zaczęm życzący
zechoą przybyć dla takowych targow na wy-
rażone terminy do pomienionej Izby. 19 dnia
1831 roku.

Assesor Józef Szulc.

(334)

Naczelnik Stołu P. Wolański.

Observacje meteorologi- czne.	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Stan powietrza.
	d. 22 godz. 5 wiecz.	27 cal. 10 lin. 6 lin.	+ 16½ stopni.	Póln.-zach.	Chmury.
	d. 23 — — —	27 — 11 — 0 —	+ 19½ — —	Póln.-wsch.	Chmury.
	d. 24 godz. 5 rano.	27 — 11 — 7 —	+ 12 — —	Póln.-wsch.	Pogoda.

O d k u p.

2 Od Białorusko-Mohilewskiej Izby Skar-
bowey ninieyszym ogłasza się, iż w niej od-
dać się z publicznego targu Bielińskiego powia-
tu w M. Homlu i w dwunastostowej naokoło
niego dystancyi, z wyłączeniem miejsc, które
odeszły do takiejże dystancyi miasta Bielicy,
trunkowy odkup, w arendowną dzierżawę po
rok 1835; życzący wziąć takowy odkup w
dzierżawę, mają przybyć do tej Izby z praw-
nemi, pewnemi ewikoyami, na terminy nastę-
pującego meca lipca dla targu 16go i dla przetar-
gu 21go dnia teraźniejszego 1831 roku.

Guberski Kontroler Pieczkowski.

Naczelnik stołu Pietkiewicz. (332)

O g ł o s z e n i e.

3 Rząd Komissyi Państwa Umorzenia
długow ogłasza: iż wydane z Komissyi Wi-
leńskiego Prowiantskiego Depo, 29 lutego 1816
roku z Nrem 1841, Timkowiickiemu arenda-
rzowi Mejerowi Sadowskiemu świadectwo na
33,600 rubli assygnacyami, należy uważać za
znikczemnione, z mocy Ukazu Rządzącego Se-
nata 19 czerwca 1830 roku następującego, przez
który pomieniona summa policzona za będącą
na tymże Mejerze Sadowskim skarbową pre-
tensyą, z rzeczy dostarczeń jego w 1814, 1815
i 1816 roku. A zatym, ani Majorowi Boreczi,
któremu od Sadowskiego 19 marca 1819 roku
było ono przelane, ani też innym osobom, do
kogo bykolwiek to świadectwo za przelewem
od Boreccego przeszło na własność, pieniędzy
za niem wypłaconych być nie może, a ten, u
kogo się ono znajduje, powinien przedstawić
je do Komissyi umorzenia długów, znajdu-
jącej się w Sankt-Petersburgu, dla znikczem-
nienia.

W obowiązku Zarządzającego Br. Meyendorff.

Dyrektor H. Jacenkov.

Rządca Kancellaryi A. Fomin. (330)

P o d r a d.

5 Od Komissyi Wileńskiego Komissio-
ryackiego Depo ninieyszym ogłasza się: czy nie
zechoe kto podjąć się roczney przewózki po-
iędzykońmi koni rzeczy dla woysk zostają-
cych pod ich zaopatrzeniem i do różnych miejsc
wewnątrz Rossyi, iżby raczyli przybyć do
Komissyi z pewnemi i dostatecznemi na mo-
cy ustaw ewikoyami i świadectwami na prawo
targu, na naznaczonej w niej na to targ tera-
źniejszego 1831 roku października piątego, i
przetarg dnia dziewiątego, gdzie i kondycye
będą objawione. M. Wilno czerwca 17 dnia
1831 roku.

Zarządzający Komissyą, 7mej Klasy To-
lubiejew. Sekretarz Czerniecki.

Sekretarza Pomocnik Ołocki. (331)

Drukarnia A. Marcinowskiego.

DOZWALA SIĘ DRUKOWAĆ. Wilno. 1831. d. 24 Czerwca.

CENZOR Leon Borowski.

terazniejszej klasyfikacji mogą być ze strony duchownej ukończone w terminie cztero-miesięcznym po otrzymaniu o tém ukaz; wykonanie zaś tego, potrzebujące szczególnej przestrogi, czynnej gorliwości i najszybszej sprawiedliwości, poczytując potrzebnym włożyć na osobistą odpowiedzialność Biskupów Dycezalnych.

Przedstawiając te postanowienia do Najwyższego Waszej CESARSKIEJ Mości utwierdzenia, Synod ma szczerze złożyć pospołu do uwagi Twojej, NAYMIŁOŚCIWSZY MONARCHO, i te rozporządzenia, które sądzi pożytecznymi przyjąć po zawiadomstwach dycezalnych w terazniejszej klasyfikacji ludzi nazwania Duchownego.

1) Na miejsca sług cerkiewnych, która podług tej klasyfikacji będą próżnemi, przeznaczyć: *naprzód*, sług kościelnych (pryczetników), zostających nad etat po skasowaniu cerkwi mało-parafialnych i starych, albo zbywających pryczetów; *potém*, uczniów szkół duchownych, mających wiek dostateczny, ale niemających sposobu dalej się uczyć do ukończenia Filozoficznego lub Teologicznego kursu; *potrzebie*, dzieci kapłańskie i sług cerkiewnych, zostawionych dla przeżywania rodziców.

2) Na próżne miejsca stróżów, przystawów i posługaczów, umieszczać: *naprzód*, tych nigdzie nieprzeznaczonych ludzi wiedzy Duchownej, którzy nie byli przedstawieni podług tych prawideł do służby wojskowej iedynie za dójściem wieku lat 40, ale mają jeszcze lat mniej 60ciu; *potém* tych, którzy, zostawszy przedstawieni do przyjęcia do służby wojskowej, powróceni będą dla niesposobności do wiedzy Duchownej, zawsze w obu tych oddziałach dające pierwszeństwo tym, którzy nie byli notowani za złe sprawowanie się.

3) Jeżeli wjakiejkolwiek Dycezyi, za dozupelnieniem sług kościelnych i innych obowiązków niższych, okaże się bez miejsca cokolwiek jeszcze ludzi, zostawionych dla wyżywienia rodziców, albo powróconych dla niesposobności do służby wojskowej, lub też, którzy nie mogli weyść do niej za dójściem 40tu lat wieku, ale nie mających lat 60ciu od urodzenia, a następnie zdatnych jeszcze do obowiązków posługaczowskich, takich umieszczać podobnymże sposobem w innych sąsiedzkich dycezyach, mających niedostatek tego nazwania ludzi.

4) Lecz przytém dopilnować, iż jeżeli ludziom zostawionym dla opatrzenia rodziców, albo mającym już więcej lat 40tu wieku, trudne będzie takie przeniesienie, wtedy podług życzenia uwolnić ich zupełnie z Duchownego nazwania, z zostawieniem wolności obrania innego rodzaju życia w terminie prawami zakreślonym.

5) Równym sposobem, jeżeli za dokompletowaniem miejsc posługaczowskich, tacy ludzie nie będą potrzebni i dla sąsiednich Dycezyi, wtedy obracać ich do cywilnej wiedzy, z obowiązkiem obrania innego rodzaju życia, ażeby się nikt nie zostawał, w wolności od wszelkich obowiązków, bezpożytecznym dla powszechności.

6) Przez sprawiedliwy wzgląd na cierpiącą ludzkość, starość i wiek niedórzasty, nie zmuszać do obrania sobie innego rodzaju życia tych tylko, którzy ulegli są nieuleczonemu chorobom, albo uciśnieniu kalectwem, także mających więcej 60 lat, albo którzy nie doszli 17tu lat wieku, jako takich ludzi, którzy, będąc pozbawieni środków zarabiania na Państwa i gromad podatki na dalsze stany nakładane, mają sami prawo do opatrywania Zwierzchności.

Synod spodziewa się, że za przywiedzeniem wszystkich tych prawideł do skutku, zachowa się dostateczny zapas ludzi, dobrze ukształconych dla zająć miejsc kapłańskich i nauczycielskich w szkołach duchownych; uprzątniony zostanie niedostatek sług cerkiewnych, nie potrzebna będzie nigdzie prawie z wiedzy wojskowej na stróżów z inwalidów, nie małego znaczenia liczba ludzi, sposobnych weyść do służby wojskowej, a ci, którzy nie są potrzebni dla Duchownej wiedzy i do wojskowej służby niezdolni, nie będą żyli bez należenia do podatków Państwa i gromad, a przytém

koszt Rządu i rodziców na kształcenie w zakładach edukacyjnych dzieci Duchownego nazwania nie zginie marnie; przeciwnie okazane będzie dla tej chwalebnej żądzy i postępu ukształcenia powołanie i zachęcenie: zachowane będą prawa pochodzenia i osobistych odznaczeń, i razem sama ludzkość dozna pofolgowanie w ludziach obciążonych zgrzybiałością lat, albo niedostatkami ciała.

Na autentyku napisano własną Jego CESARSKIEJ Mości ręką tak: *Ma być podług tego*

NIKOLAY.

Sankt-Petersburg
10 maja 1831 r.

— Przez n a y w y ż s z y dyplomata pod 30 maja, Jenerał-majör Berg, należący do orszaku J. C. M., w nagrodę odznaczającego się mężstwa i waleczności, okazanych w rozprawach, przeciwko oddziałowi polskich buntowników, pod dowództwem *Dwer-nickiego*, a szczególniej w nagrodę roztropnego i zupełnie pomyslnego wypełnienia włożonego nań poruczenia, w rozbrojeniu tego oddziału buntowników, najtąskawiej mianowany kawalerem orderu *s. Anny 1szej klasy Cesarską Koroną ozdobionego*.

— Przez rozkaz dzienny 6 czerwca, mianowani Naczelnikami dywizyi gwardyjskich pierwszych, Jenerał-Porucznik *Uszakov 1szy*, pierwszy, Naczelnik 1szej gwardyjskiej dywizyi piechoty, Jenerał-Adjutant *Martynow 1szy*, drugiey.

— Przez n a y w y ż s z y rozkaz dzienny 7 czerwca, Adjutanci zmarłego Jenerała Marszałka Polnego, Hrabia *Dybiez-Zabalkańskiego*, Rotmistrze półkow gwardyi: *Baratynski*, *Krusenstern* i huzarskiego Hrabia *Protasow*, naznaczeni bokowymi Adjutantami Jego CESARSKIEJ Mości. (G.S.P.)

— Przez n a y w y ż s z y ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu pod 22 maja, mianowani najtąskawiej: Rady dworu: Radca Mnińskiego Rządu Gubernialnego *Wincenty Fribes*, Ziemiński Sprawnik Wileyski *Jan Chojecki*, Marszałek powiatu siebiejskiego *Mokicz*, radcami kolegialnymi; podskarbiowie powiatowi, gtey klasy, wileński *Janusz Rukowicz* i upitski *Felicyan Jałowicki*, podniesieni do 8mej klasy, ze starszeństwem od dnia wystąpienia lat ustanowionych w rangach poprzedniczych.

— Przez n a y w y ż s z y ukaz do Rządzącego Senatu pod 29 maja, miorowi artylleryi, *Czyżewskiemu*, należącemu do kiiowskiego arsenału, oddziału technicznego, w nagrodę odznaczającego się gorliwością służby w przeszłej wojnie z Turkami, nadane są w potomne i wieczyste posiadanie 2000 dziesięcin ziemi. (G. S.)

Witebsk dnia 5 czerwca.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ CESARZEWICZ JRGOMOŚĆ I WIELKI XIAŻĘ, KONSTANTY PAWEŁOWICZ, w podróży swej przybył w pożądanym zdrowiu do miasta Witebska, dnia 3 czerwca po południu, o godzinie 7, i stanął w domu P. Jenerał-Gubernatora Xiążęcia *Chowańskiego*. (G.S.P.)

D A N I A.

Helsingör 5 czerwca.

Wczoraj wieczorem przybyła do portu tułayszego na okręcie *Kulm*, JEG CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA XIAŻĘNA JEYMOŚĆ, HELENA PAWEŁOWNA, w towarzystwie Hrabiny *Nesselrode*, Hrabiny *Tatstoy* i Xiążęcia *Gagarina*. Gdy z przyczyny przeciwnego wiatru nie można było płynąć mimo twierdzy *Kronborga*, przeto okręt liniowy *Kulm*, i towarzysząca mu korweta, zatrzymały się na kotwicach, i teraz jeszcze są w porcie. (G.S.P.)

Kopenhaga d. 7 czerwca.

Król wydał dnia 28 maja dwa postanowienia, obeymujące główne zasady urządzenia stanów prowincjonalnych w Królestwie Duńskiem i w Xieztwach Sleswickiem i Holsztyńskiem. Utworzone będą cztery oddzielne zgromadzenia, jedno dla wysp, jedno dla Jutlandyi, i jedno dla każdego z Xieztw, z głosem wolnym doradczym; urzą-

dzenie gmin i municypalności, oraz rozdzielanie podatków, szczególnie im będą zostawione. Wszystkie postanowienia królewskie będą oddawane pod ich rozagę, i one będą miały inicjatywę w podawaniu projektów. Co do reprezentacji i szczególnych atrybutów tych zgromadzeń, które zbierać się będą co dwa lata, później postanowiono będzie. W tém postanowieniu przyobiecane jest, zdawna przygotowane w Xiegtwach, oddzielenie, administracji cywilnej od administracji sprawiedliwości, oraz utworzenie wspólnego trybunału *appellacyjnego*, który stanowić także będzie dla Xiegtwa *Lauenburskiego* najwyższą instancją. (J.d.S.P.)

AUSTRIA.

Tryest d. 18 maja.

Porta Otomańska wysłała na morze Adrytyckie eskadrę, składającą się z pięciu korwet i jednej fregaty, w celu przecięcia buntownikom w Albanii wszelkiego dowozu artykułów żywności i wojennego rynsztunku. Cały przeto brzeg Albański od *Prewazy* do *Kattaro*, ogłoszony jest za będący w stanie blokady, i zabroniono przybliżać się do niego wszystkim statkom, pod jakąkolwiek one płynęły banderą. Takowe warunki blokady poczną być przestrzegane po upływie 24 godzin od przybycia eskadry.

Na skutek silnego kilkakrotnego wstrząśnienia ziemi w południowej części wyspy *Samos*, niezmiernie wysoka góra, wznosząca się naprzeciw *Ikaryi*, rozszczepiła się; jedna jej strona runęła z ogromnym traskiem, a z góry wytrysnęła ogromna masa wody, podobna do bystrego potoku, która unosiła wszystko, cokolwiek napotykała po drodze. Wszystkie drzewa zostały z korzeniami powyrwane przez ten potok; którego gwałtowność, niepodobna do wiary, rozpoczęła swoje zniszczenia podczas nocy; siedm młynów zostało zerwanych, a znajdujący się w nich ludzie uniesieni tak, że żadnego z tych nieszczęśliwych nie uratowano, ciał nawet ich znaleźć nie można było. Ten nadzwyczajny wypadek, obudził przestrach we wszystkich mieszkańcach wyspy. Twierdzą, iż w Konstantynopolu ostateczną zawarto umowę względem poddaństwa wyspy *Samos* Porcie. Na wyspie nie będzie Tureckiego Gubernatora; urzędnicy będą przez mieszkańców wybierani. Wyspa płacić będzie corocznie Porcie 200,000 piastrow daniny. (G.S.P. i P.P.)

SZWECYA I NORWEGIA.

Sztokholm dnia 31 maja.

Podług biuletynu, wydanego wczora o godzinie 10 wieczorem, Król nie miał więcej paroxyzmu febry i spał dosyć dobrze, niekiedy tylko doświadczając mocnego kaszlu i czuie brak apetytu; stan jego zdrowia jest lepszy, iednakże ieszcze jest słaby.

Wysłano ztąd statek rządowy do *Rygi* z instrukcją do tamecznego konsula, ażeby on wszystkim okrętom, wychodzącym zamtąd do Szwecyi, zalecał zatrzymywać się przy *Gotlandyi* dla odbycia kwarantanny.

Wydawanie *Helsynborskiej* gazety, *Nyare Posten*, z rozkazu kanclerza zostało zabronione, a wydawcę jej pozwano do sądu.

Rząd Szwedzki zalecił nie wpuszczać do granicy Polaków, wysłanych od Rządu Warszawskiego. (G.S.P.)

SZWAYCARYA.

Genewa dnia 27 maja.

Okolnik, wydany przez dyrektora kantonu (*Forort*) zawiera, że Francya odstępuje od artykułu konwencji, przez który zawarowano wydanie zbrodniarzy nawzajem krajom sąsiednim; drugi obeymuie ostrzeżenie *P. Saint-Aignan*, że emigranci, chcący płynąć do Francyi dla wywiechania do Ameryki, powinni być opatrzeni w pasporta i dostateczne środki pieniężne. (J.d.S.P.)

FRANCYA.

Paryż dnia 5 czerwca.

Minister marynarki wyjechał do *Cher-*

bourg, dla obeyrzenia robot potrzebnych do ukończenia magazynów, które mają otaczać *Port-Neuf*.

Piszą z *Tulonu* pod dniem 28 maja: „Dany jest rozkaz, względem zaprowadzenia w naszym porcie między *Tulonem* i *Algierem* regularnej służby statków żaglowych; od dnia 1 czerwca będzie ztąd wychodził co dziesięć dni statek do osady, a w tymże czasie inny statek odchodzić będzie z *Algieru* do *Tulonu*.

Piszą z *Hàvre* pod dniem 31 maja: „Trzysta emigrantów umówiło się, aby ich przewieziono na dwóch okrętach, wychodzących z naszego portu do *Algieru*, za 70 franków opłaty od każdego. Pewna kompania paryzka chce w naszym porcie nająć kilka okrętów, na którychby tysiące ludzi, znających się na uprawie roli, mogło się tam dostać. Familie niemieckie, które popłynęły do naszej osady w Afryce, przybyły do *Hàvre*, w zamiarze dostania się do Stanów Zjednoczonych; korzyści, które im wystawiano, że otrzymać mogą w tém nowém przeznaczeniu, odmieniły ich zamiary, a my z tego powodu poklaskujemy i naszey osadzie i sobie.

Mówią o postanowieniu, które urządzi korpus strażników celnych na kompanie i bataliony, dla przygotowania ich do odparcia nieprzyjaciela w razie napaści; myśl ta szczęśliwa, będzie miała ten skutek, że do woyska czynnego przybędzie tym sposobem 25,000 dobrego żołnierza. (J.d.S.P.)

WŁOCHY.

Florencya dnia 28 maja.

Woyska austriackie znajdujące się w Państwie Papieżkiem, zbiorą się na dzień 15 czerwca do *Bononii*; poczem to miasto oraz insze części państwa kościelnego, zostaną zupełnie od tych woysk wolnemi.

Hrabia *St-Prix* (syn para, przedtém urzędnik przy poselstwie w Rzymie) mianowany został sprawującym interesa francuzkie przy dworze paryskim; wprzód jednak, nim tam przybędzie, ma zabawić czas niejaki w *Bononii*, dla uformowania, wspólnie z komendantem austriackim, gwardyi obywatelskiej, która ma zastąpić załogę austriacką po jej zamtąd wywiezieniu. *Ciro Menotti* i *Borelli*, dwaj z liczby naczelników bunt w *Modenie*, ukarani zostali dnia 26 maja, wkrótce i inni współnicy podlegną takieyże karze.

Dnia 4 czerwca. —

Xiąże *Joinville* przybył dnia 2 zrana do *Livorny*, gdzie powitany był odgłosem dzwonów i wystrzałami armatnemi; wysiadł on w pałacu Wielko-książęcym, przed którym garnizon stał pod bronią. Xiąże miał wyjechać z *Livorny* dnia 4; nie przyjedzie on do *Florencyi*, i tylko zwiezi miasta nadmorskie. (J.d.S.P.)

Rzym dnia 1 czerwca.

Komissya rządowa osadziła dziewięć osob, trzymanych tu w więzieniu za występki polityczne, i podała ten wyrok Papieżowi; dwaj z nich skazani byli na karę śmierci, inni zaś do galery na lat kilkadziesiąt. Oyciec S. zmienił karę śmierci na karę odesłania na galery, innym zaś skrócił czas takowey kary. Po tey faszce nastąpiła druga: między więzionymi znajdowało się sześciu Korsykańów, ieden Neapolitańczyk i ieden Rzymianin. Korsykanie oddani zostali pod rozporządzenie posła Francuzkiego, Neapolitańczyk został także oddany swoiemu Rządowi, a Rzymianin będzie osadzony na lat kilka, w zamku s. Anioła, zamiast odesłania go na galery.

Dnia 14 maja wieczorem, zaczęło się ustępowanie woysk austriackich z *Ankony*, a ukończyło się dnia 19. Woyska papieżkie ze zwykłymi formalnościami zajęły dawnieysze swoje stanowiska.

Rozesłano ztąd do *Marchii* wiadomość następującego brzmienia:

Tomasz Bernetti, prosekretarz stanu, do mieszkańców *Marchii*. Woyska cesarsko-królewskie Austriackie, nie długo u was zabawiwszy, dla dopełnienia dzieła waszego wyzwolenia i dla przywrócenia spokojnego rządu naszego prawne-

DODATEK